

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hónapra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora .5 forint.

Nyilttéri oszlopok garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Olvasóinkhoz!

Az „Ellenzék” a bekövetkezendő új évben

huszonegyedik

évfolyamába lép.

Előfizetőinknek, lapunk barátainak szükségletlen programot adunk.

A hátunk mögött maradt **husz esztendő** tanúságot teszen arról a küzdelemről, melyet Magyarország és a magyar nemzet szabadsága és függetlensége érdekében folytattunk.

Egy ígéretet azonban teszünk — hogy a

hazai ipar és termelés

érdekében, a lapunk által kezdeményezett *akciót* lankadatlan buzgalommal és teljes erőnkől folytatjuk mindaddig, míg az ige testté válik.

Hisszük, hogy a nagy közönség, mely az „Ellenzék”-et *husz évi pályafutása alatt*, mindig a legnagyobb készséggel támogatta, azt jövőre sem fogja megvonni tőle.

Előfizetési feltételeink:

Egész évre 16 ft
Egy félévre 8 ft
Egy negyed évre 4 ft
Egy hónapra 1 ft 50 kr.

Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

Karácsonyi cikk.

Kolozsvár, decz. 23.

Ismét elérkeztünk az esztendőnek ama nevezetes napjához, a mikor a keresztényvilág a *Megváltó* születésének emlékét ünnepli.

Az emberiségnek legnagyobb jóttevője, legcsodálatosabb alakja az az Isten-ember, a kit az egyetemes hiffel-fogás szerint maga az *Örökkévaló* küldött a földre, hogy hirdesse és saját életével példázza azokat a fenséges tanokat, a melyek megtermékenyítették az emberi szellemet és ma is közkin-csei még ennek a módfelett kalmárkodó emberiségnek is.

Ha volt a történelemben esemény, a mely az egymást követő évszázadok és évezredek során soha sem vesztett a jelentőségéből, úgy mindenesetre azt kell ilyennek tekintenünk, a melyet a Megváltó születése képez.

Ez a csodálatos történelmi esemény folyton megújul az emberiség élettörténetében, s az, mint a nemesnek, jónak, igaznak az ősforrása évről-évre még ma is felbuzog, s az emberiség még tolyton abból merit erőt, ugy a haladás, mint az erények, ugy a szellemi, mint az anyagi boldogulás útján való jártában.

A Megváltó nyitotta meg az emberiség előtt azt az új világot, a mely a *Kereszt* jegyében született, s a mely világban minden feltételt megnyert az emberiség ahhoz, hogy szellemi életét tökéletesítse, erkölcsi javait megsokasítsa és boldogulásának eszközeit kihasználhassa.

A mióta ez a csodaszerű esemény megtörtént, azóta lépett ki az emberiség abból a jórészben ismeretlen világköréből, a melyben csak önalakított bálványok előtt hódolt meg, míg a magasabb és nemesebb ideálokat akkor ismerte fel, a mikor a Megváltó kitézte a — Keresztet, mint a nemesebb törekvések egyetemes szimbolusát.

Méltó tehát ez a folyton újjáéledő történelmi esemény arra, hogy annak emlékét minden esztendőben megünnepeljük.

Szent Karácsony napja immár közeledik. Az emberiség faj- és felekezetkülönbség nélkül készül erre a nevezetes ünnepnapra. Kicsinyek és

nagyok, szegények és gazdagok ilyenkor valami csodálatos bűvöllet hatása alatt állanak. Más eszközőkkel, más formák között, de érzelemben talán mindnyájan egyenlően ünnepelelünk s mindnyájan a fölünk telhető áhitattal borulunk le az emberiség nagy jóttevője: a Megváltó fenséges alakja előtt.

A Róla való emlékezésben egyesül e napon a keresztény világ. Az egész emberiség a Kereszt alá sorakozik és felemeli szívét a legnagyobb emberhez, a ki Istentől vette származását és a ki velünk egygyé vált csak azért, hogy előljárjon a jócselekedeteknek, az erényeknek és a tökéletesedésnek az útjain és megmutassa előttünk azokat az életirányokat, a melyeket követve méltók lehetünk Ő hozzá, a legnagyobbhoz, a kinek emlékét akkor becsüljük meg legjobban, ha hűségesen követjük az Ő tanításait és megbecsüljük magunkban és másokban is a jóra való hajlamokat és mindazt, a mi emberben nemes tartalmat és igaz értéket képvisel.

Lépünk tehát az Oltárokhöz a Megváltó születésének emlékére rendelt napokon.

Emeljük fel szívünket Hozzá és elmélkedjünk.

Igyekezzünk e napokon megtisztulni minden bűntől, minden rossz hajlandóságtól és megtisztult lélekkel kérjük az Istent, hogy oltalmazó kezét ne vegye le mirőlünk.

Különösen mi magyarok, kiket anynyit sujtott a Végzet, használjuk fel e néhány napot arra, hogy áldást esdjünk le az Istentől — mi szegény Hazánkra.

Mert szegény és szerencsétlen ez a mi Hazánk és a mi nemzetünk a nélkül, hogy megérdemelne.

Ritka nemzet az a világon, a mely oly drága árért szerzte volna meg a Hazáját és a mely oly nehezen tudja azt fenntartani!

Am még sem vádaskodunk mi e szent napokon; csak a szívünk jajdul fel az árvaságukon.

Nem tartunk ítélőszéket az ellenségeink felett; csak a jajsavunkat hallatjuk.

Nem kérünk büntetést a rosszakaróinkra! csak felpanaszoljuk a keserűségeinket, hogy könnyítsünk vele a terheinken.

Nem azért fohászkodunk az Istenhez, hogy sujtson le büntető kezével azokra, a kik nekünk ártanak; hanem arra kérjük az Istent, hogy segítsen meg minket ártalmatlanná tenni az ellenségeinket.

Terjessze ki felénk áldó kezét, hogy drága Hazánkat nagygyá, népünket boldoggá és megelégedetté tegyük.

Seregeljünk tehát e napokon az oltárok körül és áldjuk az emlékét az Isten embernek, s kérjük meg: hogy az *Örökké való* atyánál legyen közbenjárónk s esdjen áldást országunk és nemzetünkre.

Ünnepeljünk!

A magyar föld problémája.

(—i.) Azoknak, a kik messziről nézik: csak probléma; előttünk, a kik egy vízmosásos homoksziget porló talaján szántunk-ve-tünk: a lassu, de folytonos sorvadást jelenti — ez a három szó.

Nem lamentálunk. Nem az érzelmekre való hatása a célunk. Komoly, számító és nem fáradó nagy nemzeti akcióra, minden eddigit feltümulő áldozatokra van szükség, ha meg akarjuk tartani nemzetünk kezében, birtokában a talajt, a földet, mely karddal szereztetett egykoron s melyet az elszánt, kitartó ellenség akarta ma — rendszeres terv szerint — pénzrel foglal vissza fölünk.

Az „Erdélyi Gazda” ez évi első számában írta egy jeles szakírónk a következőket:

„Erdélyben egy vértelen, de annál ád-

zabb harc folyik a magyar faj ellen, a mely táplálékot a predaile bércek mögül nyer — s a román pénzintézetek által occupált birtokok a magyar nemzetre nézve teljesen el vannak veszve. Itt kell az ellenakciónak megindulni haladéktalanul, erélyesen és a legszívósabb kitartással, a haza összes erőinek felhasználásával; mert különben előbb utóbb elveszthetjük Erdélyt, a mely századokon át a magyar államiságnak fenntartója volt.”

Félszáznál több román nyelvű és lelkű erős pénzintézetnek másfél évtized óta be nem vallott, de szigorú következetességgel szolgált előlaja: a magyar földbirtokok fokozatos összevásárlása és egy nagy, erős román közpöbirtokos osztály megteremtése. És ezek az intézetek, melyeknek jórészét a mi „Emkénk”-kel egy időtjait hozta létre a nagy magyar szalmalángtól tüzet fogott rommár ellenakció — nem állottak meg az első milliónál. Nem doboltak, nem fenekedtek, de halgattak, számítottak és — cselekedtek. Cselekedtek azon a téren, a melyen ma cselekedni egyedül lehet és kell: a gazdasági téren. Ma már sok milliójuk van és sok milliót ér az a föld, melyen tevékenységük eredményekép: egy új és folyton gyarapodó intelligens román közpöbirtokos osztály szántogat és veteget . . .

Az „Emke” pedig az ő másfél milliójával még ma is „Emke dalosköröket” szervez, nemzeti zászlókat osztogat és — az állam köteles terheiből bölesen részt kérve — iskolákat meg óvókat segélyez. Neveléséges bombasztak látszik, de szemoruan komoly kilátás az, hogy — a mai állapotok és tespedés tovább türése esetén — nem meszsze van az idő, mikor azok a daloskörök fekete zászlók alatt zenghetik el az erdélyi magyar földbirtoknak és ezzel együtt Erdély magarságának — halotti indulóját.

Az a rög, mely itt minálunk román kezbe kerül — ránk nézve örökre elveszett. Egy kompakt, soha be nem olvadó nemzetiség halállos fanatizmusa tartja azt feltő karmai között. Mi pedig még a birtokunkban levők megmentésével is — keslekedünk!

Persze, ott fönn, hazánk szép magyar fővárosában boldonság ilyen rémlátománnyokkal valósi előtt előhozakodni. Egyszerűen a szemébe nevetnek ott annak, a ki ilyen mesékkel áll elő. Nem hiszik el, hogy minálunk komoly baj volna. Jól esik nekünk, hogy ezen állításunk alól az első kivétel épen az, a kinek hivatalból is kötelessége a tisztán látás, az állapotok szanálása: a magyar földmivelésügyi miniszter, Darányi Ignác.

Ennek a tisztánlátásnak a folyamánya az a tervbe vett telepítési ánkét, mely közelebbről nagy és böles eszméknek, — komoly és céltudatos cselekedeteknek eredő forrásává kell, hogy váljék.

Nekünk azonban ugy tetszik, hogy az ezen ánkétra meghivatottakhoz tanulmányozás végett szétküldött kérdőpontok a felöltet tárgynak csak részleteit tárják elénk s nem körvonalozzák eléggé egy korszakalkotó törekvés teljes képét. Szó van ugyanis e kérdőpontokból arról, hogy a magántelepítésnél és parcellázásnál felmerülő hitelügyek miképen volnának kielégíthetők és hogy az állami telepítés minő alaplól eszközöltsessék. Egy szóval: honnan vegyük a pénzt, a minden sikerek első feltételét. Szerintünk e kérdések, illetve azok helyes megoldása — képezi az egész akció fundamentumát.

A ezél, melynek érdekében e kezdeményezés megindult, oly nagy és oly gyors és intenzív munkálkodást kíván, hogy itt a „miből és mivel” kérdése: milliók kérdése. Mindjárt hozzá tehetjük azt is, hogy ilyen természetű és méretű tevékenységnek a társadalom erejét nélkülözni: nem lehet, melőzni: nem szabad.

És ezzel eljutottunk jelen cikkünk tulajdonképeni tárgyához, rá akartunk mutatni a magyar föld gyors és erős kézzel való megmentésének egyetlen lehető eszközére és módjára: a milliókra, a társadalomra. A társadalomnak, a nemzetnek kell összeraknia a milliókat. Adóztassa meg magát a nemzet egész összessége, szegény és gazdag arányosan és hozzunk össze egy komoly számba vehető sok, minél több millióból álló nemzeti föld alapot, melynek hivatása: a haza földjének újból — pénzzel és számításal való — teljes meghódítása legyen. Ezer módja van az általános felbuzdulás előidézés-

sének és ébrentartásának. Például: egy-két ünnepi országos kivilágítás, ha elmarad, azt az élő és holt ünnepek egyaránt megfogcsátják a szent cél érdekében s ha az egy este alatt eléggé mées, gyertya, petroleum, gaz és villamángok árát mindenki a köz oltárára teszi — az már egy millió. És így tovább.

Járjon elől az agitációban az egész magyar sajtó a főurak, a papság és kövesük mindannyian! Támogassa a mozgalmat a magyar kormány a maga mindenekfelett álló hatalmával — erkölcsileg s ha kell, anyagiilag is.

Azt mondhatják egyesek: A nemzet ma szegény, ki van merítve adakozási képessége. Nem áll. Avagy volt-e valaha egy olyan időpont, a mikor mindenki azt mondta: Most lehet gyűjteni. Sohasem volt. Egyékként, minél tovább várunk, annál rosszabbak lesznek a viszonyok épen azért, mert semmit sem teszünk, semmihez sem kezdünk.

Semmi sem lehetetlen. Erős akarat minden akadályt ledönt. Más ut nincs.

Módunkban lesz nézeteinket — annak idején és helyén — megfelelő alakban is kifejtetni.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

A kolozsvári függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága és az „Ellenzék” által indított akcióra nézve kérdést intéztünk *Kossuth Ferenc*hez, az országos függetlenségi párt nagynevű és kiváló elnökéhez, a ki a következő levéllel volt szíves válaszolni:

Budapest, 1899. decz. 20.

Tisztelt szerkesztő ur!

Azt kérdezi tölem, hogy mikép lehetne keresztülvinni a kolozsvári függetlenségi és 48-as párt határozatát, mely oda irányul, hogy a magyar társadalom vegye fel a küzdelmet az osztrák tulkapások ellen az ipar terén?

Ezt csak ugy lehetne létesíteni, ha fölébredne a közszellem abból az álomból, mely már-már a tetszahalálhoz hasonlít.

A védegleletet megtudták csinálni atyáink; mi is megkísérlettünk egy hasonló mozgalmat, de nem sikerült, mert most a viszonyok is mások, a szellem is más.

Elég lenne, hogy oly boltba ne járjanak vevők, a melyben mást, mint hazai árut adnak el.

A mely pártkör ezt keresztül tudná vinni, ha csak ott is, a hol székel, nagy szolgálatot tenne a haza ügyének. Érdemes lenne e nemes versenyt megkezdeni.

Lássuk, melyik kezd!

Tisztelettel
Kossuth Ferenc.

Hogy szervezzük az iparpártolási akciót.

(A gyakorlati kivitel kérdéséhez.)

1. Mindenekelőtt össze kell állítani a magyar **ipari termelés törzskönyvét**. Ebben az itthon termelt iparcikkek jól osztályozott teljes sorozatát kell rendszeresen összefoglalni és minden cikkknél természetesen a termék nevét és lakhelyét is fölsorolni. Az ilyen törzskönyvnek alapjául szolgálhat a most folyamatban levő *termelési statisztika*, vagy ha ez itt-ott hézagos lenne, a kerületi iparfelügyelők útján az adatokat ki kell egészíteni s az összesített munkálatot az országos iparegyesület és a keresk. muzeum útján országosan terjeszteni.

2. Szervezzon az országos ipar-egyesület, a keresk. és iparkamarák közreműködésével, minden városban és nagyobb községben állandó iparpártolási bizottságot, melyben helyet kell foglalni az illető város vezető férfainak, a közhivatalnak és közintézetek vezetőinek, a kamara bel- illetve kültagjainak, a társadalmi, közművelődési és politikai körök elnökeinek, az ipartestület, az ipartársulatok és az iparoskör elnökeinek, az EMKE, és a nemzeti szövetség fiókjai vezetőinek, a helyi lapok szerkesztőinek.

3. E bizottság föladatául tekinti minden

erkölcsi erővel odahatni, hogy a társadalom állandóan teljesítse iparpártolási föladatát, a végből:

a) állandó összeköttetést tart fönn a központtal (orsz. iparegyesület) a megfelelő információk beszerzése végett, mely célra az iparegyesület heti lapja esetleg rendkívüli kiadásokkal is kell, hogy rendelkezésre álljon;
b) odahat, hogy a közönség mellőzze az olyan üzleteket, melyek kizárólag külföldi cikkek raktárát képezik (Karlsbadi cipő, tironi loden, gráci kalap, bajor sör, olasz bor, stb.) s ne vásároljon oly cikkekkel, melyek osztentatíve külföldi bélyeget viselnek magukon;

c) **megköveteli a helyi kereskedőtől, hogy minden jó minőségű és versenyképes hazai cikket raktáron tartsanak;**

d) odahat, hogy a városi, a többi közhivatalok és közintézetek, a társadalmi és egyéb egyletek általános szükségleteiket kizárólag a hazai ipar útján fedezzék, továbbá;

e) hogy a megye, a város, a közhivatalok és közintézetek hivatalnokai mint magánemberek is, példát adjanak szükségleteiknek a hazai ipar útján való fedezése tekintetében;

f) ez az iparpártolási bizottság állandó **hölgybizottságot** is létesítsen, melynek föladata legyen egyrészt a lakás berendezése és a háztartás körül, másrészt a család ruházkodása tekintetében is a hazai iparpártolás elveit következetesen érvényesíteni;

g) e két helyi bizottság állandó közegyet tart fönn, mely a hazai ipar terén fölmerülő minden új eseményt az érdekelteknek alkalmas módon tudomására hoz;

h) e bizottságok működésének hatályosbá tételére nézve az országos iparegyesület mint központ részletes utasításokat foglal össze, melyeket időről időre kiegészít.

4. Az orsz. iparegyesület e társadalmi akcióra nézve kikéri a kormány és a törvényhozás erkölcsi és anyagi támogatását és odahat, hogy a hazai termékek védjeggyel vagy más alkalmas módon megkülönböztessenek, a visszaélések pedig meggátoltassanak vagy a rendelkezésre álló országos szervezet útján erőlyesen megtoroltassanak.

Budapest, 1899. decz. 20.

Gelléri Mór.

Nyilatkozat.

Alólírtak ama hazafias, nagy horderejű mozgalomról, a mely a hazai ipar és termelés támogatása érdekében országsszerte megindult, örömmel értesülvén, ahhoz való készséges csatlakozásunkat bejelentjük:

Szvacsina Géza polgármester, Kolozsvár	
Dr. Nagy Mór v. tanácsos,	„
Salamon Antal tanácsos,	„
Deák Pál főkapitány,	„
Tömösváry Miklós főpénz.,	„
Dr. Bartha János főorvos,	„
Dr. Scheitz Vilmos ker. orvos,	„
Póczy Mihály v. főmérnök,	„
Fekete Nagy Béla tanácsos,	„
Dr. Szabó Gyula tanácsos,	„
Végh Bertalan 48 49 ny. honv. ezr.	„
Polez Rezső ügyvéd,	„
Polez Rezsóné, sz. Lázár Irén,	„
Polez Irén, Polez Rózsi,	„
Herezeg Szigmund járásbíró,	„
Kovács Gerő kir. albiró,	„
Dr. Papp József ügyvéd,	„
Bartók József kir. albiró,	„
Salamon Sándor kir. albiró,	„
Dr. Grandpierre Emil kir. aljegyző,	„
Ludvig Alfréd kir. jegyző,	„
Péter János kir. jb. irod. kezelő,	„
Kozma János	„
Koppány Lajos	„
Baryar Pál	„
Kiss Sándor keresk. akad. ig.,	„
Lehmann Róbert tanár,	„
Dr. Veress Vilmos tanár,	„
Dr. Széplaki János	„
Dr. Nagy Károly	„
Wilheim József	„
Nagy Albert gondnok	„
Hőnez Kálmán és neje egyet.	„
m. tanár,	„
Bleiner Gyula Kovács,	„
Nagy Ferencz földész,	„
Rágyi János iparos,	„
Mezei István kerekas,	„
Ozárofszki Alajos cipész,	„
Ádám Mihály kőmivestermester,	„

Csordás József szücs, „
Szatmári Károly szücs, „
Kertész József szatocs, „
Szilágyi István gépész, „
Kiss János kereskedő, „
Bálint József földész, „
Wagner Sebestény fodrász, „
Maja János sertés ker. „
Rácz János mészáros, „
Szeelhaler Vince ny. földész. „
Mihályi Béla kir. ítélőtáblai bíró „
Losonczy Albert sütőmester, „
Gál Lajos urad. intéző, Czelna.
Gál Lajosné „

Díszegyházi József gazd. segéd, „
Bakosi Klára „
Szöllősi Kálmán gazd. segéd, „
Pálfi Dénes földbírtokos, Tarcsafalva.
Kóós Ferencz ny. kir. tanf. ügy. Brassó.
Gaál Elek bírtokos, M.-Kályán.
Gaál Péter földbírtokos, „
Kis Tamás áll. tanító, Vargyas.
Kiss Ilona „
Kiss Vilma „
Lőrincz Berta állami tanítónő, „
Kisgyörgy Zsuzsa „
Kisgyörgy Berta tanítónő, „
Kisgyörgy Sándor lelkész, „
Tarcsafalvi Albert áll. isk. ig. „
Bölni Sándor Kanuth bírtokos, Meregyo.
Ady Sándor írnok, „
Csoma Endre „
Ramontiai Romulus pap, „
Mángó János tanító, „

Ugron Gábor interpellációja.

Ugron Gábor a képviselőház tegnapi ülésén a hazai ipar védelme tárgyában interpellált a külföldi tisztességtelen verseny ellenében. Számtalan panaszt hall az iparosok köréből, hogy legkisebb munkájuk dacára a magyar ipar nem tud magának tisztességet szerezni, mert a kormány nem részesíti azt kellő védelemben az osztrák gyárak tisztességtelen versenyével szemben, a kik „honi gyártmány” jelzéssel bocsátván nálunk forgalomba sejtészik cikkeiket, ez ámitással rontják a magyar ipar termékeinek hírére és hitelét. Más nemzet meg tudja védeni iparát ily szédelgekkel szemben, ez a védelem nekünk is kötelességünk. A következő interpellációt intézi a kereskedelmi miniszterhez:

„Van-e tudomása a miniszter annak azon visszaéléséről, hogy a külföldi és idegen sejtéses árucikkek „honi gyártmány” felirással bocsátván forgalomba, ez által a magyar ipar rossz híre hozzák, a közönséget elidegenítik, iparosainkat elkedvetlenítik, a magyar iparozókat vásárolni akaró hazafias közönséget félrevezetik és megcsalják?”

Ha van tudomása ezen visszaélésről, szándékozik-e törvényjavaslatot előterjeszteni mely kötelezi a gyárost, iparost, illetőleg a kereskedőt arra, hogy az árun, a göngyön, a számlán megnevezni árja származásának államát?

Szándékozik-e törvényjavaslatában szigorú büntetéssel sújtani a hamis származási államot feltüntető gyárost, iparost és kereskedőt? (Élénk helyeslés a bal- és szélső baloldalon.)

Hegedűs miniszter válasza.

T. Ház! (Halljuk! Halljuk!) Méltóztásának megengedni, hogy a t. képviselő urnak az interpellációjára válaszolhassak, miután kijelenthetem, hogy ezzel a kérdéssel, azt lehet mondani, mindennap foglalkozom. Miután azonban fel akarom az egész kérdést ölelni, t. i. általában a tisztességtelen verseny egészét, a mely kérdés, a mint méltóztatnak tudni, rendkívül komplikált és több, nagyon messze elágazó kérdéssel függ össze,

én részemről csak türelmet és időt kérek arra, hogy az egész kérdést felöllehessem. Különben a dolgról van tudomásom és ennek következtében az orvoslásról is gondoskodni fogok. (Általános helyeslés.)

Likör, püncs és rum gyár.

Lapunkban jeleztük volt, hogy egyelőre a közönség tájékoztatása végett díjtalanul közöljük azon czégek neveit, a melyek hazai dolgokat produkálnak.

Ilyen czég a Szilágyi Elenora-féle likör, rum és püncs-gyár, melyet Beteg Péter volt kereskedő vett meg.

Az ünnepek alkalmával, a kinek szükség van likör, rumra, ha hazait akar, forduljon e czéghez.

Az izzó testek históriája.

Több ízben rámutattunk az Ellenzék számaiban, hogy az Auer-féle külföldi *actien Gesellshaft* izzó lámpa felszerelésével nyuza a hazai városok közönségét, nyuza Kolozsvár városát.

A közönség érdekeiből két ízben kértünk a kolozsvári iparkamarától, mint illetékes fórumtól felvilágosítást.

Nem kaptunk. Egy tekintélyes kolozsvári bíró úgy nyilatkozott, hogy bárkinek joga van saját magának előállítani, vagy olcsóbb lámpafelszerelést hozatni akár egyben, akár a fuvar költségek megtakarítása szempontjából többesben.

Saját czéljaikra az így hozatott izzótesteket használhatják akár egyesek, akár iskolák, egyetemek, kávéházak vagy vendéglők. Mi ezt közre adtuk, egyuttal a kereskedelmi és iparkamarát is a nyilvánosság előtt felkértük. Az iparkamara, a helyett, hogy tanulmány tárgyává tette volna a dolgot, lapunkból értesülve az árkiülböztetéről, ő is hozatott magának 20 kros izzótesteket s hallgatott, mint az egyszeri pap, amelyik vizet prédikál, de bort iszik. A kereskedelmi akadémia igazgatója Kiss Sándor körülböztetben járt el. Ő a mint olvasta az Ellenzék közleményét, felvilágosítást kért a városi szakosztályoktól. A szerzett megnyugtató után ő is rendelt.

Rendelt Széchy Akos is, a polgári iskola igazgatója. Rendelt a New-York, a Biaisini-szállodák bérloje, rendelt több tekintélyes kereskedő és magánfogorász.

A vasuti vendéglős, Gróf János legpraktikusabban cselekedett. Mert mikor a Gesellshaft vigéze spionkodni nála járt, a jámbor rájzendent rövid uton bírtokon kívüli állapotba helyezte.

Azokat, a kik nem Auer-féle osztrák gyártmányokat használnak, számszerint 20 kolozsvári tanintézetet, kereskedőt, iparost, most ügyvédit, tiltó és zaklató levelekkel később pedig perrel fogják fenyegetni. A *Gesellshaft* hivatozik korábbi ítéletekre, de hát ez mérétek adó nem lehet azért, mert a bíróságok ebben a kérdésben nem székertők, a szakértők pedig különbözőképen informálhatják a hatóságokat.

Tény az, hogy hátki hozathat árucikket saját használatára, vagy előállíthat saját maga. Abban nincsen semmi féle Gesellshaftnak bele szólása. De miután most 20 tekintélyes intézet, kereskedő és iparos egy bonnyolódott pernek néz elébe s miután az iparkamara e zavarosban utmutatást adni nem tud, az ügyvédi kamarát kérjük fel nyilatkozattételre.

KARÁCSONY.

Kolozsvári honvédek karácsonya. A szegény öreg 1848—49 alkotmányért küzdő honvédek karácsonyára adakoztak Clauser Adolf és Emerich Vilmos gyűjtő ivén. Clauser Adolf 2 frt, Emerich Vilmos 1 frt, Kiss Már-

ton 50 kr, Jouan Ferencz 30 kr. Gabosztára Bpest 1 frt, Balogh Károly 20 kr, Bolyai Gyula 50 kr, Kis József 10 kr, Moldován József 50 kr, Tauszik Alajos 50 kr, Reschner Gotfried 50 kr, Reich Ernő 50 kr, Grubics Amade 1 frt, Székely Mihály épít. m. 50 kr, Szilágyi György földész 50 kr, Enstrasser Benedek 1 frt, Gál Ernő 50 kr, Kerekes János épít. m. 1 frt, Pesti Istvánné Budapest 1 frt, Szesen Károly 50 kr, Ditrői József 50 kr, Walter Ede 50 kr, Winzel Herman 50 kr, Pollák Samu 1 frt. Összesen 16 frt 10 kr. Ezenkívül adakoztak: Egy honvéd bajtárs 2 frt, Szepi bácsi 1 frt, Bíró József 1 frt.

Honvédek karácsonyfája. A honvédek karácsonyára szánt adományokat, mint tegnapi lapunkban említettük, vasárnap d. e. 10 és 12 óra között kéri a bizottság a tornavivoda nagy termében átadni. A kiosztás délután 3 órakor lesz, szintén bizottság jelen léteben.

Kalács a szegényeknek. Telefonon jelentették nekünk, hogy egy ismeretlen kolozsvári polgár a városi szegények házában minden szegénynek egy-egy kalácsot fog adni. E jótett nem szorul dícséretre.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Hétfő: d. u. *Hofheerke*,
este *Szöke Katalin*.
Kedd: d. u. *Osogor és Tünde*,
este *Szöke Katalin*.
Szerda: *Sabinnók elrablása*.
Csütörtök: *Deborah*.
Péntek: *Az unatkozó király*.
Szombat: *Az unatkozó király*.
Vasárnap: d. u. *Goldstein Számi*,
este *Szöke Katalin*. (Szünet.)
Hétfő: d. u. *Éjjel az erdőn*,
este *Ember tragédiája*.

Modern szinpad. A német irodalom néhány ifju óriása, ki sehoggy sem tudott szinpadhoz jutni Bécsben, egyesületet alapított egy modern szinpad fontartására. Az előadások megtartására a Práterben levő Jantsch-szinházat szemelték ki s az előadásokat megkezdék ezzel a fírmával: *Szeccsiós Szinpad*. A darabok irányát híven mutatja maga a cím. A mi a festészetben a szeccsiós, az a szinműi irodalomban is. Vannak, a kik képtelenségnek tartják. A ki e lényeges nézeteltérésekről meg akar győződni, menjen el a bécsi *szeccsiósista kiállításra* és tanulmányozza a közönséget. Sokan áthatatnak a képeket, nem tudnak betelni velük; a publikum más része pedig sietve hagyja el a termet azzal a rövid indoklással: hogy az egész egy fabatkát sem ér. Kinek-kinek izlése szerint. Ezt az irányt be akarták vinni a szinműi irodalomba egyes ifju írók, kik tehetségtelenségüket a „szeccsiós” tetszetős jelzője alá rejtik s lehet, hogy éppen az az oka a bukásnak, mely már be is következett. A „Szeccsiós Szinpad” bukásáról következő hír számol be:

„A Bécsben tervezett *Szeccsiós-Szinpad*, minden valószínűség szerint mindjárt az első előadással, amelyet tegnap tartottak meg, befejezi működését. A bécsi *Jantsch-Theater*-ben tegnap ugyanis matinéban előadták az első szeccsiós darabot, *A szerelem hatalmát* s ol-ai bukott, amelyet darab már régen bukott Bécsben. A bécsi kritika egyhangulag nagyon kicsiny-

lőleg beszél a szeccsiós darabról, amelynek a hóse különben egy tudóveszes festő, akinek fiatal feleségét akarja megkaparítani magának két barátja. Az egyik el is éri a czélját — pénzzel.”

Ezzel a hírrel egyidejűleg értesültünk arról, hogy a kolozsvári színháznál *Modern-szinpad*-ot terveznek. Az előadásokat délutánra tervezik. Miért? Talán olyan darabokat adnak elő, a melyek este nem adhatók elő? Valószínű, miután csak meghívott közönség nézheti végig az előadásokat. Félő, hogy ez a *Modern Szinpad*, az előadandó darabokat illetőleg, abból a talajból akar táplálkozni, a melyből a bécsi *Szeccsiós-Szinpad* kelt. Ha így van, nem egészséges dolog. Különben majd megvállik. Mig egy előadást nem látunk, hozzá sem szólhatunk.

Görögütz alkonya. A görögützet a színház igazgatósága nem fogja használni többet látványos daraboknál. *Szöke Katalin* előadására ugyanis az igazgatóság beszerzett egy *benzin-motort*, a mely ezentul a világító fénycsőkhöz szükséges villanyoságot fogja szolgáltatni, mi által közönség és színészek megszabadulnak a görögütz kellemetlen, fojtó füstjétől.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, deczember 23.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt szerdán (decz. 27) jelenik meg.

Karácsony.

Elesillapszik a ház, a mit úgy hívnak, hogy élet. Az emberiség ereiben a vad, rohanó lüktetés helyett csendesen, édesen, boldogan csöngözik a vér. Áldott pihenés van a karácsonyfa alatt. A fenyőfák enyhülést hoznak az izgalomba s tavaszt és nyarat a hideg télbe. Ennek a tavasznak a virágai a gyermeköröm rózsái; ennek a nyárnak a gyümölcse édesebb minden fa gyümölcseinél: aranyalma, aranydió, gyermekszájnak, gyermekszívnek drága gyönyörűsége. Vének és koravének nézik az unjoncok gyermek-ünnepét és megfialodnak ők is e tavasz sugariban...

Állanak ma félre, vonuljanak hátra a nagyok és erősek! Ma a gyöngye, gyámoltalan kicsikék az urak. Sarokba húzódhatnak a büszke generális bácsik, akik egy intésükkel a fegyveres nép ezreit mozgathatják: ma a pléhatkonaknak áll a világ, a miket az apró gyermekké szoroztat a csatasíkra. Fél kell, hogy hagyjanak az uralkodással a nagy, komoly államférfiak, országok sorsának intézői: ma a kicsi város-alapítók rakosgatják ki skatulyákból a maguk fényes papir-metropolisait. Komoly filozófusok, kutatói az élet súlyos igazságainak, ma senki se törődik a ti földiansaitokkal: mesés, verses könyvek forognak csak közkézen. Nem áhítunk ma a rideg valóra: mesehallgatásban akarják tölteni az oly ritka ünnepi órákat. Mert eltelik a szívünk annak érzésével, hogy az emberi élet világító fáklyáinál, a dicsőség geniuszának lobogó vezércsillagánál szebben világít a karácsonyfa. Sívár küzdelem, kevély nagyratörés, vakmerő ambíció, mely aczélpengésű szárnnyal paskolja a levegőt? Mindennél többet ér a gyermekjáték a szent fény lombjai alatt...

És boldogságunk tükrőlapiját egyszerre futó árnyék fátýolozza be. Elgondoljuk, hogy milyen sok keserűséget csinálunk az életben magunknak, mi nagyok! Elgondoljuk, milyen kietlennek tettük a világot a mi érdekharczunkkal, a mi hideg tudásunkkal — ugy, hogy csak akkor lehetünk már boldogok, ha a gyermekek közt gyermekké válunk. Lám, a mikor ők az urak: mulat az egész világ! Milyen boldog lenne ez a szegény

földgolyó, ha mindig a gyermekek uralkodnának rajta! Ha mindig a naiv mesecország, a rózsás tündéralmok korszaka virulna: ha örökös lenne a szeretet ünnepe, az áldott, áldott Karácsony!

Ti, a kiknek megadta a jó Isten, hogy szent karácsony napját a maga boldogságának egész teljével, szeretteik körében ülhessétek meg: felejtsetek el ma mindent és éljétek egyedül a fenyőfák, a tarka gyertyácskákkal beragyogott jelennek! Vegyétek térdeitekre kicsinyeitek, hadd gyűgyögjenek azok nektek a Jézuskáról, a ki leszáll égi trónusáról és ajándékokat hoz az ő jó kis pártfogoltjainak. És higgyetek az ő ártatlan, gyönyörű hitükben, mert úgy száll szívetekbe az ő szívből az éden. Higgyetek és piczi kezeiket összekulcsolva a ti rothoban fáradt kezeitekkel, a karácsonyfa fényében, az ünnep ilhétében, kezdjétek el velük szépen, ájtatosan, csöndesen:

„Mi Átyánk, ki a mennyekben vagy...”

A karácsonyi istentiszteletek sorrendje a következő:

Karácsonyi ünnepi istentiszteletek sorrendje a főteri rom. kath. plébánia templomban:

Vasárnap, decz. 24. Délelőtti isteni tisztéletek a szokásos időben. Ünneplés szent mise után, vagyis 10 órakor szent beszéd alkalmával XIII. Leó pápa kör levelét, melyben a „szent évet” minden keresztény hívőnek 1900 elrendeli, felolvassa Orbán Ferencz segédlelkész.

D. u. 3 órakor az összes kath. templomok harangjai megkondulnak, annak jelzésére, hogy Karácsony első estéjén a nagy jubileumi esztendő kezdetét veszi, mely időben a római Szent-Péter templom nagy kapuját ünnepélyesen megnyitják.

Az 1900-ik esztendő nem csak mint „szentév”, hanem azért is jelentőség-teljes, mert ez a magyar nemzet kereszténységének 900 éves jubileuma is.

Éjfélkor az Ur Jézus születéséről szóló zsolozsmák elnéklése után ünneplés szent misét mond Bíró Béla apát-plébános.

Decz. 25-én Karácsony első napján. Reggel 6 és 8 órakor csendes szent mise. Délelőtt 9 órakor ünneplés szent mise, mely alatt a „Kolozsvári Dalkör”, a katona zenekar közreműködésével — tartja Bíró Béla apát-plébános nagy segédlettel s ugyan ő szent beszédet is mond. Ennek végeztével csendes szent mise lesz.

D. u. 4 órakor Vecsernye, litánia, szent beszédet mond Neurhrer Ödön segédlelkész. Decz. 26-án. D. e. A szent misék sorrendje ugyanaz, a mint első napon.

Az ünneplés szent mise után beszédet mond: Medgyesi János segéd lelkész.

D. u. 4 órakor Vecsernye. Végén beszédet mond Neurhrer Ödön segéd lelkész. Decz. 27-én. D. e. 6., 1/8 és 10 órakor csendes, 9 órakor pedig énekes mise.

Kolozsvárt, 1899. decz. 23-án. A rom. kath. plébánia.

Az istentiszteletek sorrendje az evang. ref. templomokban decz. 24-től:

1899. decz. 24-én délelőtt a belfarkas-utcai templomban Németh Sándor helyettes pap. A külmagyar-utcai templomban Szász Béla püspöki titkár. A nagy-utcai templomban Kenessey Béla, theol. igazg. tanár.

Karácsony első napján, decz. 25-én d. e. a belfarkas-utcai templomban Herepei Gergely, rendes pap. A külmagyar-utcai templomban Szász Gerő, első pap. A nagy-utcai templomban Molnár Lőrincz, r. pap.

Karácsony másodnapján, délelőtt a belfarkas-utcai templomban Szász Béla. A külmagyar-utcaiban Németh Sándor. A magyar-utcaiban dr. Kecskeméthy István, theol. tanár.

Karácsony harmadik napján délelőtt és délutánokon a legatusok prédikálnak. A nagy-utcaiban azonban az ünnep első és harmadik napján délután is Molnár Lőrincz prédikál. Második napján ugyanott délután Szász Béla. A nagy-utcai templomban az ünnep első napján délelőtt énekel a „Nyomdász-Dalkör.”

Az utolsó hajnali misék. Kolozsvár r. kath. templomaiban ma reggel hat órakor tartották meg a Karácsonyt megelőző adventi hajnali misék utolsóját. A főisteni tisztéletek a főteri plébánia templomban volt, melyen Bíró Béla apát-plébános nagy segédlettel pontifikált nagy számu ájtatoskodó közönség jelenlétében. A kegyesrendiek templomában holnap reggel 6 órakor fejezik be az adventi miséket, melyet Kozár Ferencz házfőnök szolgáltat a szokott segédlettel.

Városi közgyűlés. Csokély érdeklődés mellett folyt le a város közgyűlése. A tárgysorozatból közöljük a következőket: Városlátvány választása. A városlátványlét-számának felemelését nem fogadta el a belügyminiszter, mert 1901-ben népszámlálás lesz s akkor alkalom nyílik a létszám megállapítására alkalom.

Vakok intézele. A belügyminiszter elfogadta a milleniumi közgyűlés határozatát a vakok intézetének létesítése ügyében. A közgyűlés az intézet szervezeti szabályzatát is megállapította.

A fa és fémipari tanműhelyeket kiakarná bővíteni az állam. A kibővítésre a város-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899 Deczember 23.

Lauri.

A Hilary szerzőjétől.

Fordította: Amloa.

XVI.

(Folytatás.)

(27)

— Madam, én bizonyos vagyok arról, akár mit gondol ő — egészen bizonyos — szolt közbe a férj.

De én nem tudtam a Lauri hangjának a páthosztát és arcának a gyötrelmet elviselni.

— Lauri, te nem fogsz vele monni, kivéve, ha azt a saját szabad akaratodból és beleegyezéseddel teszed.

Hardross kapitány nevetett.

— Sir Gordon, ön a törvényt és az udvariasságot egyformán látszik ösmerni. Szeretném ösmerni azt a törvényt, mely által ön a feleséget visszatarthatja?

— Az ön kegyetlenségét indokul használva — ön elválasztathatná magát öntől — válaszolam. Én láttam, midőn ön megütötte ötet — és mások is látták.

E szavakra Hardross vissza húzódott. Véghetetlen gyöngédség kifejezése jött az arcára.

— Lauri, kegyetlen voltam hozzád? Ah, elfelejtettem, hogy te örülltél tétell! Azt csináltad velem, hogy ugyan azon pillanatban imádtalak és gyűlöltél. Édes, én — én nem fogok ismét úgy tenni.

— Lauri, mond ki a szót, — mondam.

Ez a férfi megütött téged, goromba volt és rosszul bánt veled. Mondd ki a szót. És én elmegyek még ma este és soha sem nézek többé az arcodra; de a nagy néném pártfogásába fog venni. Vele fogsz maradni. Ügyed az ő ügyvédeknek a kezébe lesz téve. Nem kell Hardross urhoz visszatérned, kivéve, ha magad kívánod.

A Hardross kapitány arca nagyon el-sápadt.

— Lauri, — monda — azok hamis szavak, ne engedd magad általuk kísértetbe hozni.

Az Égnek azt a törvényt, mely téged feleségemmé tett, ember nem tudja félre vetni.

Nem csuda, hogy a szerény Lauri kábultan nézett egyikről a másikra. A jelenet kegyetlen volt az én tehetetlen, ártatlan kedvesemre.

— Lauri — monda a kapitány — én nyers természetű ember vagyok — nyert és szigorú.

Feleségemmé tettelek, mert azt hiszem, hogy szenvedélyesebben és kétségbeesettebben szerettelek, mint a hogy férfi valaha asszonyt szeretett. Az első pillanattól kezdve, hogy megláttalak, azzal a szerelemmel szerettelek, mely végzetem volt. Édesem, te nagyon fiatal voltál, sokkal fiatalabb és gyengébb, mint hogy hozzám talájl. Ezt én későbbben beláttam. Ez a tudat örüllt tétt.

Mentül kegyetlenebb voltam hozzád annál inkább szerettelek; akkor voltam a legdühösebb, midőn láttam, hogy te féltél tőlem és mindentől, a mi hozzám tartozott. Lauri, én soha sem leszek ismét kegyetlen hozzád.

Közelebb vonta ötet magához, de az én kedvesem úgy húzódott vissza tőle, mintha az ütéstől félt volna; midőn Hardross Erik ezt látta, a két kezébe rejtette az arcát és fájdalmasan sóhajtott.

Es mi hárman ismét olyan néma rémületben voltunk, a mit nem lehet szavakkal leírni.

Lauri volt az első, a ki magához jött; azt hiszem, hogy egész addig a pillanatig sokkal kábultabb volt, mint, hogy tudja, hogy mit cselekedett, vagy mit mondott.

Most felült és kezét a homlokán végig húzta, mint ha össze bomlott gondolatait akarná elsimítani. Aztán csendesen felállott, nyugodtságot és ónuralmát vissza nyerte, de arca olyan fehér volt, mint a halál, névtelen bánattal sötét szemeiben.

— Elfelejtettem, — monda, szeliden a férjéhez fordulva; azt hittem, hogy meghaltál. Midőn most először megláttalak, nem voltam egészen magammal. A mit mondtál, az mind igaz, én a feleséged vagyok, — mellett van a helyem.

— Ő nyugodtan beszélt, de az nem zárta ki hangjából az igazi kétségbeesés csengését.

— Én — én követlek — folytatá — de légy türelemmel irántam.

Ekkor én szólottam.

— Lauri, a saját szabad akaratodból még vissza hozzá? Ne feledd, hogy nincs olyan hatalom a földön, mely innét elvigyen, kivéve, ha te menni akarsz.

— Az a kötelességem, hogy menjek, — monda, ugyanazon szomorú hangon; e dologban nincs választás.

— Mert, — kiáltam szenvedélyesen — éppen oly készséggel halnék meg érted, a milyen készséggel te érted élnék.

Abban a szomorú, gyöngéd mosolyban melylyel jutalmazott, kimondhatatlan hit, szeretet és bizalom volt.

— Tudom, — válaszolá.

Ekkor a kapitány beszélt.

— Sir Gordon, én a feleségemet az

tól 30 ezer frtot kér. A városnak pénze nincs. Területet a kibővítésre azonban adna a nyári színház mellett.

Drága a zalogház. Minden szegény ember a miatt panaszkodik Kolozsvárt, hogy a 18–24 % os zalogházi kamat igen magas. Csak az iparkamara találja arányosnak. Tegnap a közgyűlés is megnyugodott a régi árak mellett.

A kvóta. Marosvásárhely átíratása kifejezte a város közgyűlése, hogy a kvóta % a súlyos és aránytalan. A dolog felett azonban, miután időközben tárgyalanná vált, napirendre tért.

Állami funkciókat végeznek a városok s e miatt Szegednek ahhoz a felíratához, hogy ezért külön honorálja az állam a városokat, hozzájárul.

Pálinka ivás. Hontmegye felírta az országgyűléshez, melyben a pálinka ivás korlátozását kéri, tudomásul vétetett a városi közgyűlésen. Favágóink ugy is a denaturált spiritust isszák, kár lenne ebbeli élvezetükben megakadályozni, miután az Auer egők drágasága miatt, világitásra ez ugy sem fogyasztatik, hadd illumináljanak belülről.

A villamos közúti vasut kiépítésétől a társaság visszalépett. A közgyűlés megbizza a tanácsot bizottság kiküldésére, mely a gőzvasut szabálytalanságait ellenőrizze.

Ítéltábla házba. A közgyűlés felmondja a kir. tábla szállását. Együttal, míg az igazságszolgáltatás kiépül, újabb bérletet köt; erre 5000 frtot szavaz meg. A bérkülönbséget viselve az állam.

Adómentes házak. Az új házak pótdóval való megterhelését a közgyűlés elejtette.

Pótadó a vasutasokra. A közgyűlés kimondja, hogy a vasuti alkalmazottak fizessenek városi pótadót is.

Vízvezetési igazgatóság. A tanácsot utasítja a közgyűlés, hogy 1 évre a vízvezetési igazgatóságot kellő személyzettel állítsa be.

Szegények háza. A közgyűlés utasította a polgármestert, hogy ügyét kezdve, a szegények részére a városi szegények házában kedvezőbb élelmezést és berendezést létesítsen.

A gyűlés ma d. u. a mentő-egylet ház vételével folytatottatik.

Hegedűs Sándorné 1000 frt iroi honoráriuma. Említettük volt, hogy Hegedűs Sándorné azért a szép czikkért, melyet a hazai ipar támogatása érdekében írt, egy lelkes iparbaráttól 1000 forintot kapott, a melyet a kegyelmes asszony azonnal több jótékony intézetnek adományozott. Kolozsvárról egy valaki meginterpellálta a kegyelmes asszonyt, hogy az 1000 forintból miért nem juttatott Kolozsvárnak is. Erre a kegyelmes asszony azt felelte, hogy: *adjunk a magunkból.* Ő és férje azt hiszi, elég sűrűn gyakorolják ezt az elvet a kolozsváriakkal szemben.

A pártelnökség kérdése. A kolozsvári szabadelvűpárt irányadó körében, mint értesülünk, eltérő nézetek uralkodnak a felől, hogy a kuriai bíráskodásról szóló törvény rendelkezéseire tekintettel dr. Szamosi János egyetemi tanár megmaradhat-e a pártelnöki állásában, melyre amugy is csak egy szűkebb körű értekezlet s nem a választó polgárok gyűlése választotta meg. A kik átértik a törvény szellemét s a kik az erre vonatkozó rendelkezést világos tartalmunak látják, azoknak az a meggyőződése, hogy dr. Szamosi János, mint egyetemi tanár, tehát állami alkalmazott, nem maradhat meg pártelnöki állásában. Ezekben a körökben biztosra veszik, hogy az új pártelnök részben a törvény világos rendelkezései, részben a párt irányadó körében uralkodó hangulat számbavétele mellett, az elnöki állásról leköszön s ezzel módot nyújt egyfelől arra, hogy új elnököt maga a pártgyűlés (nem pedig egy töredék) válasszon, másfelől arra, hogy olyan egyén jusson a párt élére, kitez állás betöltésétől a törvény nem zár el.

Hegedűs István felolvasása. Hegedűs István, bpesti egyetemi tanár karácsony harmadnapján Kolozsvárra érkezik, hogy aznap délután a Mária-Dorottya-Egylet javára felolvasását megtartsa. A felolvasás a városház közgyűlési termében lesz, a melyet mindenkinek ajánlunk figyelmébe.

Diákok vakációja. Kolozsvár elemi, közép- és felsőbbiskoláiban részben tegnap, részben ma adták ki a karácsonyi vakációt. A vidéki tanulók egy része már tegnap este és ma reggel, másik része ma este a különböző vonatokon utazik el a szülőháza minden irányában, hogy ezt a kedves és megható ünnepeket mindenki a maga otthonában tölthesse el. A vakáció általában jövő évi január hó 3-ik napjáig tart.

Élet a jégpályán. A kolozsvári sétatéri jégpályán pár nap óta ugy a déli, mint az esti órákban mozgalmas élet foly. A pálya pompásan van elkészítve. Naponként kétszer is simítgatják a jeget s a korcsolyázók általánosan dicsérik a jégpálya alkalmas voltát. Nap-nap után a szokott időben s különösen másodnaponként eszközölt villamosvilágítás mellett folyton nagy számban jelennek meg e hasznos sport hívei a jégpályán, a hol igen mozgalmas és élénk élet foly. A korcsolyagyűlést a jelen évben igen czélszerű újítást léptetett életbe. Ugyanis csinos bádorgászatokat készítettett, melyeket a hirdető oszlopokon helyeznek el. A nappali

korcsolyázást piros, az estit kék zászlók jelzik. Az egyet gondoskodott arról is, hogy a nézőközönség is teljes kényelmet találjon a jólberendezett és fűtött korcsolyacsarnokban, a hol Gárdonyi és társa, a sétatéri kioszk bérleti szolgáltatják az italokat és hidegteleket. A czukrázást szintén ők látják el. Még megemlítjük, hogy hetenként háromszor katonazenekar játszik a jégpályán, a mi nagyban hozzájárul a közönség szórakoztatásához.

A kalotaszegi varottas. József főhercegné és családja rendkívül megdicsérte a karácsonyi anyagiálakra kért kalotaszegi varottasokat s különösen megtetszett egyikét méteres pompás abrosz, melyet a fenséges asszony „*műremek*”-nek nevezett.

Az asztalterítő egészen áttört fehér seelyem varottas és olyan, mint egy antiqu-csipke. A szegély díszé pedig „szalvónás”, a mi szintén régi magyar varrás.

Ennek a remek terítőnek az ikertestvére a párisi kiállításra készült és jelenben ki van állítva a városligeti iparcsarnokban. Valóban érdemes megtekinteni e minden varottások koronáját. Van hozzá egy remek asztalfutó is. Egy-egy ilyen darabon *álló esztendőig dolgozott a két legjobb varróné.* De becsületére is fog válni Kalotaszegnek ez a varottas.

Szép gyűjtés. Betegh Péter a bogártelki tűzkárosultak, illetve hajléktalanok lett éhezők javára 175 forintot gyűjtött. Az összeghez hozzájárultak: Betegh Péter, Dobál Antal ügyvéd, Sz. Etelek, Azbó Gerő, Benke Ferencz, egy mulató társaság 25—25 frttal, Bokros István, Lengyel Lajos, Betegh Péterné, Betegh Lászlóné (Egerez), Betegh Mártonné (Gyalu) 5—5 frttal. Az összegget rendeltetési helyére juttattuk.

Kik használnak utánzótt Asbest izzó testeket? Az Oesterreichische gas-glühlicht Gesellschaft magyarországi telepe beperesítését kívánja a következő kolozsvári fogyasztóknak: Steuer és Biringer, Erdélyi Bank, Fritz Salamon, Benjamin Mór, Erdélyi kávéház, Deutsch József, Jeszenszky, Gárdonyi Imre, Schwartz Lipót, Deutsch Jeremiás, Othton kávéház, Nyiszli Viktor, Gráf János, Sárga János, Rigó Lajos, Keresk. akademia, Bittó Rezső.

A társaság kolozsvári jogi képviselője, dr. Bernáth Albert peresítés helyett mindenik fogyasztóhoz levélbeli felszólítást intézett, melyben felhívja, hogy az utánzótt égő testeket 5 nap alatt szolgáltatassák be és ennek további használatától tartózkodjanak. Átnéztek az ügyvédnél az aktákat és erre vonatkozó ítéleteket. A náluk levő ítélet elmarasztalja a használatokat, a nagyváradi kir. tábla Braun és Schluch aradi vendéglősöket felmenti. A dolog tehát tisztázva nincs. A czég az 1895 évi 37. t. cz. 8 §. ára támaszkodik, mely ezt mondja:

A szabadalom jogos fennállása egész idejére a szabadalom tulajdonosának kizárólagos jogot ad arra, hogy találmánya tárgyát iparszerűleg értékesíthesse, forgalomba hozhassa és iparszerűleg vagy üzemi berendezésként használhassa.

A 49. §. 600 korona büntetést, ismétlés esetén 2 hónapi elzárást és 600 korona büntetést, elkövetés és hírlapi közzétételt, valamint 20 ezer koronáig terjedő kártérítést ír elő. Nagyon indokolt volt tehát az a felhívásunk, hogy az iparkamara e tárgyban tájékoztassa a közönséget.

Új ipari hitel szövetkezet. Mint már lapunkban is említettük, a kolozsvári ipartestület keretében, egy ipari hitel szövetkezet van alakulóban. Ez a czélból a testület előjárósága által f. év aug. 1-én kiküldött előkészítő bizottság az előkészítő munkálatokat befejezte s f. hó 19-én e czélból összehívott előjárósági ülésen az alapszabály tervezet betérjesztetett. Ezen alapszabály tervezet az előjáróság által egyhangulag elfogadtatván, az előkészítő bizottság újból megbízottat a szövetkezet megalakításának végrehajtásával.

A végrehajtó bizottság e munkálataiban már is annyira haladt, hogy az alakuló közgyűlést f. hó 26-án délután 3 órára össze hívta. Örömmel jelezhetjük, hogy már eddig el több mint 400 üzletrész van jegyezve, minél fogva felhívjuk iparos (koreskedő) polgártársainkat, hogy részjegyek jegyzésére céljából az ipartestületi irodában (szép u. 1. sz. em.) jelentkezni sziveskedjenek, miután az alakuló közgyűlésen csak azok vehetnek részt, a kik már egy-egy több részjegyet jegyeztek.

Egy részjegy ára 100 korona, mely heti 40 filléres részletekben törleszthető s minden részjegy után 1 korona beíratási díj fizetendő. Üzletrészek az ipartestületi irodán kívül jegyezhetők: Hevesi József biz. elnök, Akcszám Albert testületi alelnöknél, továbbá Pollák Samu és Keresk. János testületi tagoknál is, kiknél egyuttal bővebb felvilágosítás nyerhető.

Karácsonyfa-ünnepély. A siket-némák kolozsvári intézetében holnap (vasárnap) d. u. 4 órakor karácsonyfa-ünnepély lesz, melyre az érdeklődőket a felügyelőbizottság tisztelettel meghívja.

Elektrotechnikai tanfolyam. A kolozsvári állami fa- és fémipari szakiskola igazgatósága felhívja mindazo at, kik az ideai elektrotechnikai tanfolyamban részt venni szándékoznak, hogy beiratkozására január hó elsőjéig a Nagymalom-utcai ipariskola igazgatósági irodájában jelentkezzenek.

7 árva részére Simonffy Alajos főszolgabíró Balazsfaról 4 koronát küldött, mint egy asztalterítésség adományát. Dr. Halber Károly miniszteri tanácsos 5 koronát, N. N. 1 koronát, özv. Mosel Antalné 2 frtot adott. Rendeltetési helyére juttattuk.

Korcsolya estély. A tornakerti jégpályán kedden este zene mellett korcsolya estély lesz.

Új dalkör. Örömmel értesülünk, hogy a kolozsvári nyomdászok ez év október havában Kovács János karnagy vezetésével egy dalkört alakítottak, mely a megalakulás óta nagy buzgósággal és szerénységgel tanulja be a szebbnél-szebb egyházi és világi énekdarabokat. A dalkar nyilvános működését Karácsony első napján (decz. 25-én) a délelőtti istentisztelet alkalmával a Nagy-utcai ev. ref. templomban kezdi meg. Készségletlen bizonyosság ez arra nézve, hogy az új dalkar első sorban a vallás szolgálatában kíván állani.

Tordaiak üdvözlöte Barabásnak. Barabás Béla dr. orsz. képvis., a ki a képviselőházban oly élesen, bátran támadta meg a Hier-botrányok okozót és azokat, a kik érte az elégtételt nem szerezték meg, ezért számosan üdvözölték, többek között a tordai függetlenségi és negyvennyolcas pártkör, a mely a következő táviratot intézte hozzá:

A tordai függetlenségi és negyvennyolcas pártkör tegnap tartott közgyűlése rajongó lelkesedéssel üdvözlö a magyar szó bátor és lelkes védőjét.

Vertán, pártelnök.

A torda-szent-lászlói „műkedvelők köre” 1899. évi december hó 25-én az „Ifjusági Dalkör Öthona” nagyertermében, az olvasó-egylet javára jótékonyezélu műkedvelői előadást rendez.

Bukaresti diákok izgatása. Az az elégedetlenség, a mit a gyulafehérvári Janku-szobor pör a román tulzók körében okozott, egyre nagyobb hullámokat ver. A véresszájú Tribuna gondoskodik róla, hogy fölizgassa a kedélyeket. Most a bukaresti román egyetemi hallgatók is hozzájárulnak az izgatáshoz s a következő fölhívást intézték a magyarországi román ifjakhoz:

Románok! Hallatlan... tettel akarják a magyarok megegyeszer bemooskolni a szabadság századának szürkületét. A románok 1848-iki nagy hőségének hamvait bántották meg. Egy... törvénytelen bepiszkolta a Kárpátonkon tuli románok csillagát. Egy... ügyész... vetett fényes aureolájára annak, aki nemzetünknek büszkesége. Egy... ítélet elhatározta, hogy kobozzák el a fil-léreként gyűjtött alapot a mit Avram Jankunak, a havasok királyának szobrára gyűjtöttek, aki egykor titáni vállaival a Habosburg-dinasztia ingadozó dicsőségét támogatta. Ez nagyon sok. Fajdalommal és fölháborodással tarttük a ti elnyomatásotokat, veretéseket és kinoszásotokat; eltűntünk, amennyit emberileg tűrni lehet. Most azonban a türelem határt értintett, ifjú lelkünkben igaz és hatalmas fölháborodást keltvén, mert látjuk, hogy még a halottak a sirokban sincsenek békében és emléküket törv nytelen szájak profanálják. Föl a fölvel román martírok! Az utolsó órá tött a kriminális zsarnokságra: Előre! Föl a harcra! A dicsőség az elnyomottaké lesz. Mellettek a bukaresti román ifjuság, azzal a tüzzel, amelyet a törvényes és őszinte fölháborodás ébreszt, kész harcolni, hogy protestáló hangokat hallja meg az egész Európa és szolgálatassanak nektek igazságot, szent igazságot.

A pontozott helyeken olyan izgató szavak voltak, hogy még a Trihuna is jónak látta kihagyni a czikkből.

A M. A. V. karácsonya. A felhivatalos Magyar Nemzetnyomán mi megintuk, hogy ezidén a magyar államvasut-tisztviselők részére 190.000 forintot utalt-vanyoztak ki a megtekartított összegből. A 100.000 forintnyi karácsonyi ajándékról szóló hír a kereskedelemügyi miniszter határozatának téves magyarázata folytán került a sajtóba. A rendes, a költségvetésbe beállított segély-összeg ugyanis, mely évekint kiosztásra kerül, körülbelül 140—150.000 forintot. Az idén azonban az Államvasutak igazgatósága takaré-kossági szempontból ezt ez összeget redukálni akarta és csak kisebb segítségnek kutatását hozta javaslatba. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter ezt a takaré-kosságot nem helyeselt, hanem az évi 190.000 frtnyi segítség teljes összegének kiutalványozását rendelte el. Ez a helyesen előadott tényállás.

Mulatságok.

A kolozsvári iparos egylet helyiségeiben a szokásos karácsonyi és sylvester estélyek ezuttal is megtartatnak, melyre nem egyleti tagokat is szivesen lát az elnökség.

A kúdvásárhelyi kaszinó 1899. évi december 30-án saját pénzátára javára a tanácsház dísztermében táncestetélyt rendez.

Gyászrovat.

Kis-Borosnyón (Háromszék megye) december 19-én tettek örök nyugalomra *Tompa Albertet*. Kiváló szorgalmu földbirtokos volt s tiszta jellemű ember, oly közkedveltségben állott, hogy a társadalom minden rétegében mely fájdalomt okozott halála. Temetésén a vármegyei kiválóbb egyéniségek: főispán, alispán, fő és aljegyző, kir. erdőmester, birtokosok, papok, tanítók nagy számban vettek részt. A háznál Demes Péter k. borosnyói lelkész végezte a gyászszertartást, a temetésen Ince Lajos n. borosnyói pap imádkozott. Az 51-ik évében elhunyt pártalan munkás férftu özvegye és 3 árvaja siratja. Emléke áldásban él!

Az „Ellenzék” panaszkönyve.

A kolozsvár városi adóhivatal városszerzte felháborodást keltett azon eljárásával, hogy az adóért ép a karácsonyi ünnepekre és az év utolsó napjaira erőszakolják s tűzik ki az árveréseket.

Adót kell fizetni, s a végrehajtások is törvényes lépések; de azért lehet ezt mind úgy intézni, hogy ne legyen zaklató, inhumanus és ne okozzon sérelmet a teherviselő adózó polgároknak a törvény végrehajtásával a hivatalnok.

Ha valakit ünneplésébe, esküvőjénél, nagy betegségében, halálesetnél zaklatnak végrehajtásokkal, inhumanusnak tartjuk.

Tűzzük ki az árveréseket december elejére vagy január közepére, de ne épen a karácsonyi szent ünnepek s az év utolsó napjaira, mikor a pénz is kevés és mára kell s a hangulat sem alkalmas az adó fizetésére.

Városi adóhivatalunk ezen eljárása ellen jogos a panasz.

Az adózók.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Osztrák válság.

Bécs, decz. 23.

A Wiener Allg. Zeitung szerint a Witte-miniszterium minden politikai színezet nélkül való átmeneti kormány lesz, a mely semmikép sem juthat abba a helyzetbe, hogy valamely politikai kérdésben döntsön.

A király.

Bécs, decz. 23.

Autentikus forrásból jelentik, hogy ő felsége vasárnap Walleseeba utazik, hogy a karácsonyi ünnepeket Ferencz Szalvátor főhercegnél töltsé és decz. 26-án visszatér Bécsbe.

Orkán a Fekete tengeren.

Konstantinápoly, decz. 23.

Három nap óta itt heves orkán dúl, mely háztetőket tép le, szérüket dönt le és megrongálja a távíró- és telefonvezetéseket és a vasut mentén levő kis faépületeket. A kár igen nagy. Néhány vitorlászajót a parthoz vetett a vihar.

Politikai hírek.

Budapest, decz. 23.

A képviselők nagy része már hazautazott. A pártklubok üresek. Azért a politikai élet nem szünetel, mert Ausztria dolgai folyton munkát adnak a politika vezető férfiaknak. Az új osztrák miniszterelnöktől sem remélnék semmit, mert az osztrák parlamentí vizszo nyok annyira ziláltak, hogy azokkal ő sem fog tudni megbirkózni.

Szell ellenségei legujabban olyan hírekkel hozakodnak elő, melyek mind arra vannak szánva, hogy Szell és pártja között egyenetlenséget támaszszanak. A tegnapi napon azt ujságolták, hogy Szell napjai meg vannak számlálva s a jövő miniszterelnöke Szilágyi Deszós lesz, a ki egy újabb kiegyezési törvényjavaslaton dolgozik.

Egy másik hír szerint Szell után gr. Apponyi következne, a ki, míg Szell távozik, az ő Felsége személye körüli miniszteri állást foglalná el.

Sűrűn emlegették a legutóbbi napokban azt is, hogy Szell Kálmán mindaddig megtartja a tárczáját, míg az új választásokat keresztülvizsi, mert ambícióját helyezi abba, hogy egyszer Magyarországon is tiszta választások legyenek. Ez utóbbira vágyik mindenki, kivéve a kormánypárt legfiatalabb gardáját, a mely jól tudja, hogy ez elzárna előlük a parlament ajtaját.

Szerencsétlenség.

Budapest, decz. 23.

Francziaországban, Freilinghienben a lys folyón a korcsolyázók alatt a jég beszakadt. Harmincz gyerek belefullt.

A burok újabb győzelme.

Bécs, decz. 23.

A diplomáciai körök értesülése Ladysmith már néhány nap előtt megadta magát a buroknak.

Ladysmithben, már akkor, mikor Buller angol vezér a holenzói vereséget szenvedte, kétségbeesett volt a helyzet.

Éhínség, tifusz rá kényszerítették az angolokat, hogy ne engedjék magukat.

Azt hiszik, hogy Ladysmith elesése az oka annak, hogy a katonai cenzura most oly kevés távirattovábbítását engedi meg.

Az angol kormány csak akkor fogja

Ladysmith elesését hivatalosan bevallani, ha egyuttal jelentheti, hogy az angolok valamely ponton győztek.

Az új miniszterium.

Budapest, decz. 23.

Az osztrák hivatalos lap közli az új kabinet kinevezését, a melyet már tegnap jelezttünk.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és laputalajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Azon alkalmából kifolyólag, hogy becses lapja utóbbi két egymásután következő számában, az ugynevezett Auer féle szabaddalmazott izzotestek beszerzése és használata tárgyában oly magyarázat közöltetett, mely felette alkalkalmas az esetleg jöhíszemű közönséget téves felfogásban tartani s a magyarázat követése esetén tisztán törvényes uton bekövetkezheto kellemetlenségnek kitenni: felkérem a Tekintetes Szerkesztőseget, hogy ezen nyilatkozatomat az alábbiakkal együtt becses lapjában szintén közzé tenni sziveskedjék.

A nálam bármikor megtekinthető, hitelesített-, és a m. kir. szabadalmi hivatalnál vezetett-, följajtsrom kivonatok igazolása szerint az u. n. Auer féle izzotestek szabadalmazva vannak és így a 1895. évi XXXVII. t. cz. 8 §-a szerint ezen izzotestek iparszerű készítése, forgalomba hozása és iparszerű vagy üzemi berendezéskénti használata, kizárólag a szabadalom tulajdonosát illetik.

A „Magyar gázizzófény részvénytársaság” mint kizárólagos használati jogosult, már rég óta tapasztalta, hogy Kolozsvárt is napról-napra a nagy közönség és főképpen vendéglősök, kávéosok, üzletemberek stb. egyes ügynőkök által egyserien becsapvatn oly módon, hogy legtöbbször külföldről származó hamis izzotesteket, természetesen feltűnő olcsó árban, de gyenge minőségben, reáerőszakolnak a vevőre, leginkább pedig vendéglősök, kávéosok és más üzletemberekre, a kik a hamisított izzotestek birtokában szakadatlanul a szabadalmi törvény büntető határozatának teszik ki magokat; az élelmes ügynők pedig élvezi a tiltott eladás provisioit, biztos léven abban, hogy névtelenség, álnév, külföldi állampolgárság és más okokból őt a büntető határozatok nem érik el.

A nálam bármikor megtekinthető bírósági ítéletek igazolják, hogy az iparszerű és üzemi berendezés akként értendő, hogy hamis izzotesteket vendéglősök, kávéosok, üzletek és hasonlóknak nem használhatnak, minél fogva ez által is a közönséget figyelmeztetem és felkérem, hogy saját érdekében, hamis izzotestek készítése, forgalomba hozása, iparszerű vagy üzemi berendezéskénti használatától tartózkodjék.

Azok ellen és főképpen üzlettulajdonosok ellen, a kik rendszerint mindaddig jogmagyarázatba bocsátkoznak, míg csak a törvényes következmények, az „olcsó ár”, „nagy haszon” stb. kedvéért kieszlet jogmagyarázatokat tarthatatlanságát be nem igazolják: utatitásom szerint bírói uton kell fellépnem, a mennyiben e tárgyban egyidejűleg hozzájuk intézett és békés elintéztést ezelző felszólításom sikertelen maradt.

Kolozsvárt, 1899. december hó 23-án

Kiváló tisztelettel

A „Magyar gázizzófény részvénytársaság” képviselőtében,
Dr. Bernáth Albert,
ügyvéd.

Kitűnő orvosi észleletek alapján immár dönthetetlenül megvan állapítva, hogy a Ferencz József keserűviz szerencsés összetételénél fogva, az egyedül tartós hatású és kellemes ízű has-hajtószer. A régi hírű Ferencz József keserűvizet mindenütt árusítják.

Üzleti áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

uridivat, fehérmű, kalap és cipő-üzletemet

f. é. december hó 19-én a szomszédházba, Főter 12. Fogel Antal volt helyiségebe helyeztem át és kérem a n. é. közönséget, az eddig birt bizalmat továbbra is részemre fenntartani sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

BITTÓ REZSŐ.

3—3

A ki jót, szép és jutányosan

hasznos Karácsonyi vagy Újévi ajándékot akar venni, az forduljon teljes bizalommal **KALAZOVITT** szíjgyártóhoz (Unió-utca) a hol a legdiszesebb kiállításban minden-nemű bádírmű árakat nők és a férfiak részére kaphatók. (3—3)

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Szolnok-Dobokavármegye főispánjától.

Sz. 1133—99

1222. 3—3.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bízott törvényhatóság számvevőségénél egy 880 frt évi fizetés és 200 frt lakbérilletménnyel egybekötött alszámvevői állás üresedett meg, melyre ezennel pályázatot hirdetek.

A kapcsolatban esetleg megüresedendő alszámvevői címmel egybekötött számtisztai állásra, melylyel 700 frt évi fizetés és 150 frt lakbérilletmény jár, szintén ezuttal hirdetek pályázatot és felhívom mindazokat, kik a szóbanforgó állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 1, 17. és 18. §-ban előírt minősítéseiket, valamint eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket hozzám 1900. évi január hó 10-ig nyújták be.

Elkésetten érkezett folyamodványok figyelembe nem vétetnek. Deésen, 1899 december hó 12.

id. Br. Bornemissza Károly
főispán.

479—898. v. g.

1234. 1—1.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre teszi alábbi hivatal, hogy a város tulajdonát képező ócska Meidlinger-féle kemenczék, ócska vaskemenczék és vasak, valamint egyéb tárgyak, nyilvános árverés útján **December hó 27-én** szerdán d. e. 9 órakor a város majorjába külkirály-utca 18. szám alatt a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett elfognak adni.

Megjegyeztetik, hogy a Meidlinger-féle kemenczék a vízvezetési Closetekhez téli fűtésre nagyon alkalmasak.

Városgazdai hivatal.

Kolozsvárt, 1899 december 20.

Gáll János
ellenőr.

Czecz Gyula
városgazda.

Magyar kir. államvasutak. — Üzletvezetőség Kolozsvárt.

Sz. 35444—1899. III.

1233. 1—1.

Pályázat.

A nagy. kir. államvasutak kezelése alatt álló brassó—háromszéki h. é. v. brassó—közdivásrhelyi vonalán Sepsiszentgyörgyön levő állomáson berendezett vendéglői üzlet 1900. évi március hó 1-től számított 3 évre bérbeadandó lévén, annak bérbeadása iránt ezennel pályázatot nyitattik.

Felhívtnak ennelfogva mindazok, kik nevezett állomási vendéglőt bérbevenni óhajtják, hogy a szabályszerűen felbélyegzett és bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1900. évi január hó 18-án déli 12 óráig külön lepecsételt és „Ajánlat a sepsiszentgyörgyi állomási vendéglő bérletére” megjelöléssel ellátott borítékban a nagy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) ezimezve küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1900. évi január 17-én délutáni 1 óráig bántatpénz fejében 400 koronát készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb, utolsó és a névértéket meg nem haladó napiárfolyam szerint számíttatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténteire hivatkozás teendő, de a letétéről nyert elismervény nem melléklendő.

Az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, függetlenül a felajánlott összeg magasságától belátásához képest szabadon választhasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá oly ajánlatok, melyek táviratilag tétettek, végre olyanok, melyekre az előírt bántatpénz le nem tétetett figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen vendéglőre vonatkozó részletes feltételek a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában tudhatók meg (Emke-palota II-ik emelet 33. ajtó.)

Végül megjegyeztetik, hogy a vendéglőhöz az üzleti helyiségeken kívül, a bérleti céljaira szolgáló magánlakás is adatik.

Kolozsvár, 1899 december hó 21-én.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Sz. 2001—99.

1232. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhirrre teszi, hogy a kolozsvári kir. járásbíró 1899. évi Sp. I. 1053-4 számú végzésével dr. Ötvös Lajos ügyvéd által képviselt Poszler József felperes részére Dunky Béla alperes ellen 100 frt követelés és járulék erejéig elrendelt s az ugyanazon bíróság Sp. 1953-2 számú végzése folytán biztosítási végrehajtás folytán alperestől folyó év október hó 18-ik napján lefoglalt és 302 frtba becsült ingóságokra a kolozsvári városi kir. járásbíró fenti számú végzésével az árverés elrendelvé, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán — Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 2. sz. házában leendő megtartására határidőül **1899. évi december hó 27. napján délelőtt 11. órája** tűztetik ki, mikor a bíróságilag lefoglalt ezüst zsebkártyák, ingaórák, bolti állvány s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna; és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése előtt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1881. évi LX. t.-cz. 112. §-sa értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdése előtt alulírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi december hó 7. napján.

Ligeti József
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

Közhirrre teszsz, hogy Sz.-Ujvártól négy kilométerre fekvő Dengeleg (megállóhely) közleg határán levő **150 hold**

tagosított jó minőségű birtokomat

igen jó és tágas lakással- és összes gazdasági épületeivel együtt, 6 (hat) és esetleg több évre azonnal, vagy 1900 évi április 24-től haszonbérde adom. — Lakásom Deésen.

Császár Ferencz
v. állatorvos, földbirtokos.

1228. 1—1.

Bérbeadandó vendéglő.

Arad legélénkebb helyén az „Andrássy“-térnek fekvő „Nádor“-vendéglő, mely áll 25 vendégszobából, étteremből, nagy istállók, színek és nagy udvarból, — továbbá légszuszvillagítással felszerelt diszkertből, 1900 évi júliustól kezdve bérbe adandó.

Megjegyeztetik, hogy esetleg a térre nyíló nagy boltok, kávéház vagy sörcsarnokká átalakíthatók.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnővel — **őzv. Sallangi Krisztina** urnóval. 1227. 1—1.

Louis de Salignac & Co. cognac gyárából valódi

FRANCZIA COGNAC.

Kizárólagos raktár: **Kónya Sándor** urnál Kolozsvárt.

Vezérképviselősége **Heinrich Mendl & Co.** cégénél Bécs, I. Schottenring 32. sz.

Erdélyrészi ügynöksége **Grünn A. Samunál** Kolozsvárt, Nagyhid-utca 10. 1226. 1—5.

AZ „ANKER”

élet- és járadékbiztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: Budapest, VI. ker. Deákter 6. szám. (Anker-udvar), a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898 végén — — 65 millió forint.

Biztosítási állomány 1898 végén — — 243 millió forint.

Eddigi kifizetések — — — 102 millió forint.

A nyereményrészesüléssel biztosítottak A osztályéértv szerint, mint 20 év óta, 1899-ben is az évi biztosítási díj 25 százalékát kapták és ezenben kifizetve. B osztályéértv szerint, (évenként emelkedő osztály), 1897, 1898 és 1899 években az összes, az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3 százaléka — illetőleg az évi díjak 9, 12 és 15 százaléka fizetett ki készpénzben. 1231. 1—2

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Olcso díjak, nagyon kedvező feltételek, a képzelhető legnagyobb biztonsággal.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők, valamint a társaság képviselője Kolozsvárról — **Tihanyi R.**

Szőlőmívelők és mezőgazdák számára!

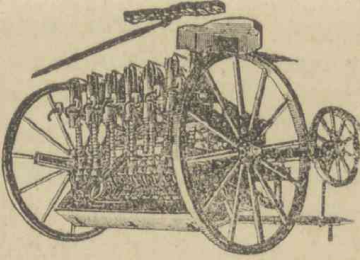
A szőlőtelepek befecskendezéséhez valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szőlő- és torma- és teljes kiűrtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott önműködő, úgy hordozható, mint kocsira szerelt

SYMPHONIA

fecskendői, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyúzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőeknek már sok ezerre menő példája van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben!

A legjobb vetőgépek

MAYFARTH PH. és TÁRSA legújabb

szervezetű

AGRICOLA

tolóvetőkerék-rendszer vetőgépei. Mindennemű mag és különböző mennyiségű száma, váltókerékek nélkül, dombon, avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki!

A lehető legnagyobb munka, idő és pénzmegtakarítást tesz lehetővé. Különlegességeket szén- és szalma prések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

Bécs, II. Trabartasse 71.

Több mint 400 arany, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve. Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. — Képviselők- és ismételtadók alkalmaztatnak. 1230. 1—1

Nagy raktárt tartok a mai kor igényeinek megfelelő fészü-árakban.

Első erdélyi fészügyár Kolozsvárt

Külszappany-utca 2-ik szám.

Magyarországon egyedüli gyárilag berendezett fészü-árugyár!!!

Előállítok mindennemű fészüaru készítményeket a legdiszesebb kivitelben, u. m.: **schildkrot, elefántcsont, gyöngyház**, valamint **szaruból** is, a legtartósabb **bontó és porfésűket**.

Elvállalok mindennemű javításokat, valamint

Schildkrot-forrasztásokat,

mit az erdélyi részeken csak magam készítek. **Hajtű és Schildkrot-fecher** ujjátisztítása. — Helybeli, valamint vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.

A n. érd. közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel

1162. 4—0.

Simon László és t.

fészüaru-gyáros.

Hajtjuk a legújabb francia divat szerint nagy választékban raktáron kaphatók!!